

Ingyenestállya

Pop 10.

az Uj Kelet minden előfizetője és portot megrendeli:

ett nemesek (könyv)

en (Regény)

ors (Amatőr regény)

felv. dráma)

adt kiegyene-ly)

felv. dráma)

utja. (Ta-

atörpéldány. y)

t ötszáz lejtért (és ek és olvasóinknak ett vagy utánvét tel

az Uj Kelet minden előfizetője és portot megrendeli:

ett nemesek (könyv)

nce. (Kötve.

sors. (3 kö-

érei. (Bibliai

akar lenni. lum)

liai regény)

je. (Tanulm.)

Szentföldön.

romszáz lejtért (és ek és olvasóinknak ett vagy utánvéttel.

kap **ingyen** az és olvasója, aki az grendeli:

könyvek):

ök.

entföldön.

binzon.

z lejtért (és portó) vasóinknak a pénz egy utánvéttel.

ingyen az Uj sója, aki az alábbi deli:

nulmányok):

io.

zet Erdély-

izmus.

cionizmus.

metet köve-

n lejtért (és portó) vasóinknak a pénz egy utánvéttel.

sorozatainkat!

kender

berg. 103

TÖRÉS, KIADÓ

ES NYOMDA

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Szerkesztőség

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

Uj Kelet, St. Baron

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1924 július 9 Szerda

Uj-Kelet * VII. évfolyam * 151. szám

5684. Tamuz 7

Versailles-től Londonig

Irtá David Lloyd George

Anglia volt miniszterelnöke alábbi cikkében, amely az amerikai „United Press Association” útján került a világsajtóba, frappáns élelétással analizálja az európai politika helyzetét. A cikk értékét növeli, hogy már az ismeretes meghívó-affér után íródott.

A küszöbön álló londoni konferencia a legtöbb kilátással kecsegtető alkalom az európai béke helyreállítására a fegyverszünet megkötése óta. Számos ok járul hozzá e kedvező kilátás előidézéséhez. Ezek között a legfontosabb, hogy a háború óta egyre hosszabb idő telik el és a gonosz szenvedélyek lassankint mégis megengyhülnek. Ezek a szenvedélyek Angliában hamarabb csillapodtak le, mint Franciaországban, ami érthető is, mert a háború pusztításai a franciáknál nagyobbak és láthatóbbak voltak. Végeredményben a szenvedélyek lecsillapodásának ez a különböző tempója adja meg a pszichológiai magyarázatát azoknak az ellentéteknek, amelyek az utóbbi években Anglia és Franciaország között felmerültek. Anglia már rég visszanyerte hideg és jézán itélőképességét, amikor a francia közvélemény még mindig a háborús hangulat lázában égett. A Poincaré rezsim túlzó politikája szorban nagyban hozzájárult a hangulat lehűtéséhez.

A második tényező, amely reményeit a londoni konferenciával kapcsolatban alátámasztja: a Ruhr-fiasco. Amikor utoljára találkoztam Poincaréval, figyelmeztettem őt azokra a nehézségekre, amelyekbe a Ruhr-vidék megszállása ütközik. Poincaré válasza egy öntelt mosoly volt, egy olyan ember gesztusa, aki biztos a dolgában. Valamennyi francia miniszterelnököt esábitotta az a kővér és izletes családok (a német ipari szénvidék), amelyet a természet éppen Franciaország orra elé helyezett. Valamennyien ezt az illatos családot szagoltatták: Clemenceau, Millerand, Briand és végül Poincaré. Briand már bele is harapott, de aztán nem ment tovább. Monsieur Poincaré azonban egyenesen bemasirozott a csapdába és hasztalan fáradozások után, hogy zsákmányát elszállítsa, nagy meglepetéssel vette észre végül, hogy a szénbányák mégsem zsebrerakható jószágok. Hosszu hónapokon keresztül rágódott arcának verejtékével zsákmányán, de alig egy pár morzsát tudott hazavinni belőle a francia konyhára. A francia választók végül is kiábrándultak Poincaré föztjéből.

Herriot most olyan menü után néz, amelyben nem szerepel többé a Ruhr. U az első francia miniszterelnök, akit nem büvölt el ez a kísértés és határozott előny, hogy olyan időben ül össze a londoni konferencia, amikor a francia delegátusok szeméi a praktikus javaslatok elöl nem tévednek mindig a Rejnán tuli káprázató, de veszedelmes lidércfényekre. Az összes eddigi konferenciákon az ördög folyton ezt sugta a franciák fülébe: „Vegyétek el Essen városát és tiétek lesz Vestfália mérhetetlen gazdagsága!” És olyan könnyű volt elvenni: Németországnak nem voltak csapatai, a Ruhr-vidék minden védelem nélkül állott és ebben a teljesen védtelen völgyben feküdt Európa leggazdagabb ipari vidéke. Franciaországnak nem kell mást tenni, — legalább is így hitték — csak miként az Ezeregyéjszaka Ali Babájának: megtönni zsebeit a lábai előtt csillogó kincsekkel és azt jóvátételé átalakítani. Ez a színes szappanbuborék most szétpukkant. Az angol és amerikai delegátusok a fegyverszünet óta most először fognak tárgyalni egy olyan francia kormánnyal, amely megszabadult az illuzióktól. Ezt a körülményt csak azok tudják kellőképpen értékelni, akinek éveken keresztül kellett küzdeniök a párisi Ruhr-örület ellen.

De talán mindezeknél nagyobb jelentősége van annak, hogy ezen konferencián Versailles

óta először vesz ismét részt az amerikai delegáció. Mióta Wilson elnök elhagyta Páris, azóta Amerikát az európai konferenciákon csak olyan emberek képviselték, akiknek az egyszerű tudósító megalázó szerepét kellett betöltenie. Nem voltak siketek, de némák voltak. Nem vettek részt a tanácskozásokon, mert kifejezetten meg volt tiltva nekik, hogy kormányuk nevében bármilyen véleményt nyilvánítsanak. Hányszor éreztem a kritikus elhatározások óráiban, milyen döntő jelentőségű lenne, ha Amerika hatalmas befolyásának súlyát a mérleg serpenyőjébe helyezné. Hány keserű csalódástól lett volna megkímélve Európa! Minden ilyen alkalommal csak azt kívántam, hogy legalább egy rövid órára lehetne Amerika figyelmét a konferencia zöldsztala felé fordítani, hogy lássa, milyen mérhetetlen érdekek forognak veszélyben, amelyek mind arra várnak, hogy az Egyesült-Államok tekintélyének csak egy morzsája hulljon a serpenyőbe, hogy azt helyes irányba billentsse. Európa gyakran folyamodott ezért a segítségért, amely egykor olyan döntően hullott a háború serpenyőjébe. Mult év októberéig azonban siket fülekre találtak a segélykiáltások. Amikor Coolidge elnök végre elhatározta, hogy szakértőt küld a jóvátételi feltételeket revideáló bizottságba, ez éppen olyan fontos határozat volt, mint Wilson elnök hadüzenete. Amerika béke-üzenete volt ez. Ezért bir olyan sullyal, hogy Amerika elküldi delegátusait a londoni konferenciára. Franciaország és Németország is könnyebben hajlik Amerika szavára, mert mindketten tudják, hogy Amerika nem áll rivális-ként velük szemben.

Csak elképzelhetetlen ügytelenségek tudnák a londoni konferenciát kudarchoz vezetni. Az összes

Macdonald Párisba utazott

A francia reakció tovább folytatja a harcot Herriot ellen

(Páris, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia jobboldali sajtó napok óta a legszenvédélyesebb harcot folytatja a londoni konferencia ellen és mindent elkövet, hogy Herriot-t lehetetlen helyzetbe hozza. A meghívó-affér folytán keletkezett feszültség, ha némileg enyhült is Macdonald szívélyes üzenetének hatása alatt, de még távolról sem simult el. Franciaország elkészítette azt a memorandumot, amelyet az angol álláspont ellensúlyozásaként a meghívott hatalmakhoz elküld. A „Chicago Tribune” úgy tudja, hogy Franciaország csak az esetben megy el a londoni konferenciára, ha a memorandumot előzetesen elfogadják. A lap szerint

a memorandum ragaszkodik a versaillesi szerződés határozataihoz,

és nem járul hozzá, hogy a németeket mindaddig meghívják a londoni konferenciára, amíg a német parlament a szakértői javaslat megvalósításához szükséges törvényeket el nem fogadja. Ez a szakasz valóóságos ultimátum jellegével bír. A memorandum kijelenti végül, hogy a franciák azonnal elhagyják a londoni konferenciát, ha Macdonald másképp cselekszik. A „Chicago Tribune” híre Németországban óriási felháborodást keltett.

A kiélesedett helyzet megnyitása céljából Macdonald elhatározta, hogy Párisba utazik.

Ma reggel már el is indult Londonból és mihelyt a francia fővárosba érkezik, azonnal megkezdí a tárgyalásokat Herriot-val. Macdonald egyébként az alsóház tegnapi ülésén kijelentette, hogy a londoni konferencián részt fog venni Amerika, Anglia, Franciaország, Olaszország, Japán, Belgium, Portugália, Gö-

rögország, Jugoszlávia és Románia. A konferencia nyolc-tíz napig fog tartani. A miniszterelnök egy hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy a Ruhr-vidéken a francia hadsereg összesen 635 tisztból és 15.220 főnyi legénységéből áll.

Miközben Macdonald és Herriot az európai megértés helyreállításán fáradoznak, azalatt Poincaré és pártja mindent elkövet, hogy Herriot terveit megheistítsa és őt magát megbuktassa. Az „Intransigeant” szerint a kamara folyosóin ma is élénk megbeszélés tárgyát képezte a lehetőség, hogy a Herriot-kormányt a szenátusban megbuktatják, ahol még e héten a nacionalista blokk nagy vitát fog provokálni a chequersi megállapodásokról. Lehetségesnek tartják, hogy a buktatási kísérlet a kamarában is megtörténik. Beavatott politikai körök azonban biztosra veszik, hogy Poincaré örököségei teljesen hasztalanok és a kormánybuktatási kísérlet kudarcra fog végződni.

Merénylet a lembergi municióraktár ellen

Varsó, július 8. Vasárnap a Lemberg melletti municióraktár ellen merényletet követtek el. A munkások éppen egy gépet akartak elhelyezni a raktárban, amikor az eddig ismeretlen okokból tüzet fogott. Számos letartóztatás történt.

Huszonöt ezer lira Matteotti holttestének kézrekerítésére

Róma, július 8. Dumininek és Vopinek Filippel való szembeistése tegnap egész nap tartott. A szocialista pártvezetőség huszonöt ezer lirát tűzött ki Matteotti holttestének előkerítésére.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	750
Félévre	380
Negyedévre	200
Egy hónapra	70
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	3-50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	25 ct
Egy szám	1-50 ct

HIREK PALESZTINÁBÓL

Palesztina ásványkincsei. A palesztinai kormány geológiai szakértője legutóbb jelentést tett közé kutatásai eredményéről. A jelentésből kiderül, hogy a föld mélye Palesztinában sokkal több értékes ásványt rejt, mint amennyire eddig számítottak. Az Akkó mellett elterülő parti síkságon a homok alatt nagy kristályu, szép vörös színű mészkőtelepekre bukkantak, amelyekből a legszebb márványt nyerik. Vastag rétegekben rakódott le itt ez a mészkő, amely mellett jelentékeny mennyiségben található sárga mészkőtömegek is olyanok, amelyeket Benjaminától északkeletre találtak. A Ramleh melletti síkság déli részén, Luddban és Jaffa körül szintén bukkantak vörös mészkőtelepekre igen vastag rétegekben. A Garafand környékén eszközölt próbafúrások alkalmával a homok és mészkőtelepeken 330 láb mélységnyi rétegződéseket találtak. A mészkőtömegek alatt jelentékeny mélységben különböző agyagfajták vannak lerakódva. Geológiai tapasztalatok szerint az ilyen helyen kőszén-telepek földterítésére is van kilátás. A Jordán-völgyében két méter mélységű gipszrétegek terülnek el, köröttük itt-ott kókuszdió nagyságú kődarabok. A háború idejében a beduinok a török löpörgyarak számára itt gyűjtötték a kőnt. Nablus közelében a mészkőrétegek 1000 lábnyi vastagságban terjednek el. Bethlentől keletre foszfátterületen mészkő van erős olajtartalommal és salak lenyomataival. A mészkőből 8 százalékos nyersolajat lehet préselni. A foszfátrétegekből 20—43 százalék foszfátot lehet kitermelni. A kavicsos mészkő jórésztől petróleumot is lehet mechanikai és vegyi úton kihozni. A jelentés különböző márványfajtáiról is megemlékezik. Nablus és Bersan között pedig aranytartalmú mészkő fordul elő. A Holttenger a jelentés szerint 2000 millió tonna káliumot, sót, brómot, magnéziumot, továbbá kalciumot és magnéziumkloridot tartalmaz. Remélhető, hogy a kutatások rendjén petróleumot is fognak találni.

Textilcentrum Palesztinában. Jaffából jelentik: A lengyel köztársaság városaiban erős mozgalom indult meg nagyobb textilüzemeknek Palesztinába való áttelepítésére. Ma már nemcsak ehaleucok igyekeznek Palesztinába, hanem — különösen lodzi — kisebb-nagyobb posztógyárosok is. Egy expedíció, amely a Palesztina-helyzet tanulmányozását tűzte ki célul, magával vitte a „Lodzer Tageblatt” egyik munkatársát, aki érdekesen és szívesen írja le a palesztinai életet és mindazokat a kilátásokat, amikre számítani lehet egy Európából odaplántált iparnak. Dr. Ruppin kijelentette az újságíró előtt, hogy ma amikor a föld megszerzése automatikusan halad a maga útján, kényszerítő szükségként jelentkezik az iparosítási tendencia is. Hibája a telepítésnek, hogy minden Tel-Aviv körül akar koncentrálni, ahol ma aránylag igen magasra szöktek a telkek árai. Az ipari telepeket öt-hat kilométerre a várostól kell létrehozni, azokon a részeken, ahol megfelelő víznyelvények állanak rendelkezésre. Lényeges szempont még a munkabérek kérdése is. A zsidó munkás számára feltétlenül napi harminc piaster bért kell fizetni, minthogy ennek az összegnek javarészt egy is élelemre és házbőrré költi. Azonban ezt a napibért is csökkenteni lehet akkor, ha a munkásnak a gyáros kertés munkásházakat épített, a kertben azonban nem szabad csak veteményeket és gyümölcsöt tenyészteni. A munkások számára szövetkezeti alapon ezenfelül tehenészetet is be kell rendezni, hogy ilyen módon minél olcsóbban jussanak a munkáselemek lakáshoz és élelemhez. Minthogy két éven belül a Rutenberg-tervek szerint a Jordán folyását is ki fogják használni, ez is hozzájárul majd a palesztinai textilgyártmányok versenyképességéhez.

Zsidó-arab közeledés. Jeruzsálemből jelentik: A mérsékelt arab párt és a palesztinai arab parasztpárt többhetes tanácskozás után végérvényesen elhatározta, hogy nem vesz részt a palesztinai arab végrehajtóbizottság által 20-ára egybehívott hetedik arab kongresszuson. Ehelyett ugyanazon a napon a mérsékelt arabok megtartják a maguk kongresszusát. A cionista exekutive lapja Kish ezredes és Herbert Calvarisky Tel-Josetben konferenciát tartottak a beisani kertület arab sejkjeivel. Az értekezlet végig békélyesen hangon folyt le. A sejk-kifejezték azt a kívánságukat, hogy Palesztina

zsidóságával békében és a lehető legjobb viszonyban akarnak élni. Egyben kifejezték egy olyan párt támogatását, amely a megértés jegyében alakul meg. E célból a Hebronban újjászervezett parasztpártban lépnek be. Egy újabb jeruzsálemi je-

A nagyváradi zsidó liceum növendékeinek hatvanöt százalékát buktatták el Tervszerű hajsza a kisebbségi iskolák ellen. Az állami vizsga-bizottság elnökének indokolatlan vádbeszéde

(Oradea-Nagyvárad, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy a közoktatási ügyi hatóságok a nyilvánossági joguktól megfosztott kisebbségi iskolákat arra kötelezte, hogy növendékeiket állami bizottságok előtt vizsgáztassák le. Ez a rendelkezés természetesen a zsidó iskolákra is vonatkozott, amely iskolák előjárói több ízben is kísérletet tettek arra, hogy a kormányt említett rendelkezésnek visszavonására bírják rá és iskoláikat mentesítsék különösen azoktól a súlyos anyagi megterhelésektől, amit ezek a vizsgálatok jelentenek.

A közoktatási ügyi minisztérium illetékes faktora a többszöri intervencióra megnyugtatóan azt jelentették ki, hogy ezeket a vizsgákat maga az intézet és tanulóinak érdeke követeli meg, mert ezeknek a vizsgáknak sikeréről függ az, hogy az érdekeltek intézetek visszakapják-e nyilvánossági jogukat. A vizsgáknak azonban egyáltalán nincsen buktatási szándékuk.

Az ígéret természetesen ezuttal is csak ígéret maradt, sőt a bizottsági vizsgák során kiderült, hogy a tanügyi hatóságoknak ez a rendelkezése is egyik láncszeme volt annak a tervszerű hadjáratnak, amelyet a kormány a kisebbségi iskolák egzisztenciája ellen folytat.

Nagyváradon a zsidó liceum vasárnap délelőtti évszázó ünnepélyén Pop János, a Gójduliceum igazgatója, az állami vizsgáztató bizottság elnöke hirdette ki a vizsgaeredményeket. Pop direktor beszámolója megdöbbentő konsternációt keltett az évszázó ünnepély közönsé-

Blank Arisztid tervezete a pénzkrisis megoldására

Inflációt és devalválást akar. Egy aranylej tíz régi lejt érne. Áttérés az aranylejre

(Bucuresti-Bukarest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Blank Arisztid, a Marmorosch, Blank & Co. bankház egyik vezetője érdekes tervvel állott elő legújabb közgazdasági tanulmányában.

Blank tervezetének fő konklúziója az, hogy a lejt stabilizálni kell, helyesen mondva devalválni.

Blank pénzügyi javaslatát a következőkben lehetne összefoglalni:

A bankjegykibocsátás összegét huszmilliárdra kell emelni, tehát körülbelül 2 milliárdos inflációt kizárólag termelési célokra végrehajtani. Ez a kétmilliárd a termelést érezhetően fokozná és egy két év alatt a belőle folyósított befektetések törlesztve lennének. Ezután az idő után erőlyes stabilizációhoz kellene fogni, amennyiben 2 milliárd újfajta lejt hoznának forgalomba, a régít 10:1 arányban váltva be. Ugyanez egy, a petróleum intenzív kitermelésének engedélyén alapuló államkölcsön révén az aranyfedezet a jelen 200 millióról 800 millióra emelkednék, ami a 2 milliárd lejt bankjegyalományánál 40 százalékot, sőt a kiselezett bankjegyeket számítva még többet jelentene. Ez a fedezet az új lejtnek aranyra való beválthatóságát garantálná, tehát a román piac szükségleteinek fedezésére 2,000,000 aranylejtünk lenne.

Eddig szól Blank Arisztid tervezete, amely az eddigi tervezetektől különbözik és az a különbség aggaszt bennünket. Mert ma az egykori 100 helyett 25 aranycentimest érő lejt elméletileg két módon lenne azonnal aranyértékére emelhető.

1. A jelenlegi aranyfedezetet negyvenszeresére emelve, aminek a révén azonnali teljes revalorizációt érünk el.

2. A jelenlegi névértéket negyvened részére beváltani, vagyis negyven régi lejtért egy új lejt adni. Ez az azonnali teljes devalválációt jelentené.

lentés szerint a rendőrség Talkeramban letartóztatta Abdul Salim Rachmann a szélső arab nacionalista párt egyik vezérfőnökét. A házkutatás alkalmával több államellenes és a letartóztatott pártjára is kompromittáló irást találtak nála.

gének körében. A jelentés szerint a liceum növendékeinek hatvanöt százaléka buktott meg részben osztályismétlésre, részben pedig javítóvizsgára.

Pop beszámolója annál nagyobb megdöbbentést keltett az érdekeltek körében, mert a vizsgabizottság a leglehetősebb és legkomikusabb indokok alapján buktatta meg a növendékeket. Filozófiából például azért buktak el a növendékek, mert a vizsgabizottság szerint az a filozófia-propedeutika, amit a zsidó liceumban tanultak, nem felel meg a modern filozófiai felfogásnak.

Német irodalomból pedig grammatikai hibák miatt buktatták meg a növendékeket. A szülőket egyébként anyagilag is igen súlyos körülmények közé hozza ez a semmiképpen sem várt vizsgaeredmény, mert a javítóvizsgára kerülő növendékeknek újból le kell fizetniük a magas vizsgadíjakat.

Az eredmény kihirdetése után Pop direktor beszédet tartott, amelynek hangja és tartalma merőben elütött az évszázó ünnepségek szokásos beszédeitől. A vizsgabizottság elnöke formális vádbeszédet tartott a liceum tanári kara ellen, akiket azzal vádolt meg, hogy elhitték és mesterségesen elhitették a szülőkkel, hogy az iskola nyilvánossági jogát visszakapja.

Szomorúan jellemző, hogy ugyanakkor, amikor a nagyváradi lapokat hivatalból kötelezték Pop direktor vádbeszédének közlésére, a beszédhez fűzött kommentárokat a cenzura minden egyes lapból törölte.

Blank Arisztid ellenben vegyes rendszert akar használni, mert az aranyfedezetet négyeszeresére emeli (200 millióról 800-ra) és egyúttal a bankjegy névértékét tizedrészére szorítja le, 10 lejt adva egy újat.

Tehát egyszerre csinál devalválációt és revalorizációt.

Számtani szempontból az eredmény egyforma mind a három esetben, gazdasági következményeik azonban különbözők.

Igaz, hogy a aranykészlet megnégyszerezése a lejt értékének megnégyszerezését jelenti, másrészt azonban, ha tudni fogják, hogy a lejt be akarják váltani 1:10-hez, a lejt belső vásárlóereje négyeszeresére fog emelkedni.

Már pedig mi éppen a defláció, különösképpen pedig a hirtelen defláció belpiaci hatásaitól félünk.

Attól félünk, hogy készpénztulajdonosok és a hitelezők hirtelen meggazdagodnak, hogy az adósok tönkremennek és hogy a termelők a szerződésük be nem tarthatása miatt tönkre fognak menni. Ezért mi jobban szeretnők az egyszerű elméleti devalválációt, amely az aranylejt értékét 40 papírlapban állapítaná meg. Ebben az esetben semmi nem változnék, csak tény lenne az, hogy a jelenlegi 20 milliárdos bankjegyforgalomnak megfelelő 500 millió lejt épp annyira elégtelen lenne, mint maga ez a 20 milliárd. Szerzésére az újabb 600 millió arany beszerzése megengedné az 500 millió aranylejt értékű bankjegy kiegészítését 2 milliárd aranylejre. Később lehetne aztán a technikai egyszerűsítésre áttérni úgy, hogy a lejt névértékét aranyértékére redukálnák.

A Keren Hajjeszod mezőgazdasági telepítésre és kísérleti állomásokra eddig 352.000 font sterlinget adott ki. A mezőgazdasági kolonizáció az országépítés célja. A K. Hajjeszod építi fel Erec Jiszraélt.

Legjobb gyermekápoló

HÖFER 1. számú gyermekhintőpora, HÖFER Baby Creme, Kapható az összes patikákban, drogeriákban és illatszertárakban, továbbá Kolozsváron Emkedrogeriában, Rózsa „Royal“-drogeria, Demeter-, Hintz- és Flohr-patikákban.

Egye

A bukaresti

(Cluj-Kol

katársától.)

Kelet a reg visszamaradt házköztség“ közjogi védelmével mélyiséggel

Ez a lel

rázza meg a szándéku ki zőbb példáj cégbejegyzés részletesen

kísérlete c

az ilfovi t

azonban ért

térium már

hogy a beje

A jogi s

most újabb

szándékában

bizonyosága

házi élet r

pésekre vez

A „Buk

a jogi szem

az ilfovi tő

a jogi szem

szék most

a kultusz

amely kedv

ményezése s

mány értel

kört töltene

égekről szó

legű tevérer

jogu feladat

„egyesület“

nető. De ne

sületet sem,

cióját akarj

.....

Rossz

Érdekes hon

(Oradea

Kelet tudós

lalkoztatta

széket. A p

gyar színház

„Cosmos“

szervezősileg

tektívregény

vállalat tűz

A „Cosm

nyeket Tom

forgalomba.

nagy rajong

vállalat ann

szonót dara

tíz füzetet j

tek megjele

Imre Sá

gényt leszár

regény után

„Cosmos“ a

Imre Sá

ben a nagy

orvoslást, az

érdekes szer

ság előtt a

a szerződés

részéről a

tek további

megjelent

riumot kiut

hogy ő irod

honorálását

gővé tenni.

ítéletet, ha

delte el.

Imre Sá

ről szakért

váradi jogal

lőszinű azon

nem lesz

dulattal arra

a megirt reg

és minden e

másolatot ad

gények lem

rülne mint

szinű, hogy

békés uton

Talkeramban letartózt...
A házkutatás alkal...
letartóztatott pártjára...
k nála.

Ékeinek k el zsga-bizottság

szerint a liceum...
ízaléka bukott meg...
szben pedig javító-

nagyobb megdöb...
ülők körében, mert...
stetlenebb és leg...
n buktatta meg a...
például azért buk...
a vizsgabizottság...
autika, amit a zsidó...
el meg a modera

grammatikai hibák...
ndékeket. A szülő...
igen súlyos körülm...
amiképpen sem várt...
vítóvizsgára kerülő...
fizetniök a ma-

te után Pop direkt...
k hangja és tar...
évszázó ünnepek...
gabizottság elnöke...
a liceum tanári...
dolt meg, hogy el...
tték a szülőkkel...
jogát visszakapja...
ogy ugyanakkor...
at hivatalból köte...
désnek közlésére, a...
arokat a cenzura

goldására

és az aranylejre

vegyes rendszert...
nyfedezetet négy...
800-ra) és egy...
tizedrésére szo...
tjat.

alvációt és revalo-

eredmény egy...
n, gazdasági kö...
abozók.

et megnégyzere...
szerezését jelenti...
fogják, hogy a...
hez, a lej belső...
emelkedni.

effláció, különö...
ió belpiaci hatá-

asztulajdonosok és...
godnak, hogy az...
y a termelők a...
sa miatt tönkre...
an szeretnék az...
amely az arany...
pitaná meg. Eb...
toznék, csak tény...
milliárdos bank...
0 millió lej épp...
maga ez a 20...
600 millió arany...
millió aranylej...
2 milliárd arany...
technikai egyze...
lej névértékét

ez gazdasági...
lepítésre és ki...
font sterlinget...
záció az orszag...
Erec Jiszraélt.

apható az ösz...
zsváron Emke...
hr-patikákban.

Egyesület-e a hitközség

A bukaresti törvényszék érdekes elvi döntése

(Cluj-Kolozsvár, július 8. Az Uj Kelet munkalársától.) Már több ízben foglalkozott az Uj Kelet a regátbéli zsidóság egyházközségeinek visszamaradt helyzetével. A regátban az "egyházközség" ismeretlen fogalom és semmiféle közjogi védelemben nem részesül, jogi személyiséggel nem bír.

Ez a lehetetlenül reakciós állapot magyarázza meg azután azokat a többnyire gyanús szándéku kísérleteket, melyek egyik legjellemzőbb példája Schor főrabbi "hitközségének" cégbejegyzése volt, amiről az Uj Kelet már részletesen megemlékezett. Schor főrabbinak kísérlete csak részben sikerült, amennyiben az ilfovi törvényszék a "céget" bejegyezte, azonban értesülésünk szerint a kultuszminisztérium már a szükséges lépéseket megtette, hogy a bejegyzést töröljék.

A jogi személyekről szóló törvény különben most újabb kísérletre adott alkalmat, amely ha szándékában érthető is, azonban mégis szomorú bizonyossága annak, hogy a regátbéli zsidó egyházi élet rendezetlensége milyen lehetetlen lépésekre vezet.

A "Bukaresti Ortodox Hitközség" ugyanis a jogi személyiségekről szóló törvény alapján az ilfovi törvényszéktől mint "egyesület" kérte a jogi személyiségének elismerését. A törvényszék most tárgyalta ezt a bejegyzést, de előbb a kultuszminisztérium véleményét kérte ki, amely kedvezőtlen volt. A minisztérium véleménye szerint a zsidó hitközségek az alkotmány értelmében közjogilag elismert feladatkört töltenek be, már pedig a jogi személyiségekről szóló törvény csak a magánjogi jellegű tevékenységre vonatkozik, nem pedig közjogi feladatkörre. Így tehát a hitközség nem "egyesület", tehát mint ilyen be sem jegyezhető. De nem lehet bejegyezni olyan egyesületet sem, mely a hitközségek közjogi funkcióját akarja betölteni.

Rossz üzlet a detektív-regény

Érdekes honoráriumper Tom Bull kalandjai miatt

(Oradeamare-Nagyvárad, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes irodalmi per foglalkoztatta ma délelőtt a nagyváradai törvényszéket. A pert Imre Sándor, a kolozsvári magyar színház dramaturgja indította a nagyváradai "Cosmos" könyvkiadó vállalat ellen, akivel szerződésileg megállapodott, hogy huszonöt detektívregényt fog írni a ezer lej s ezeket a vállalat tüzeteként hozza forgalomba.

A "Cosmos" lapkiadó vállalat a detektívregényeket Tom Bull címen jelentette meg és hozta forgalomba. Uglátszik a mai közönség nem nagy rajongója a detektívregényeknek, mert a vállalat annak ellenére, hogy a szerzővel huszonöt darab regényben állapodott meg, csak tíz füzetet jelentetett meg és a hátralevő füzetek megjelenését beszüntette.

Imre Sándor azonban mind a huszonöt regényt leszállította és a meg nem jelent tizenöt regény után is követelte a honoráriumot. A "Cosmos" a honorárium kiutalását megtagadta.

Imre Sándor a "Cosmos" vállalattal szemben a nagyváradai törvényszéknél keresett jogorvoslat, amely a mai napon foglalkozott az érdekes szerzői honorárium kérdésével. A bíróság előtt a "Cosmos" vállalat azzal érvelt, hogy a szerződésben kikötötte, hogy ha a vállalat részéről az üzlet nem válik be, akkor a füzetek további kiadását beszüntetheti és csak a megjelent regények után köteles a honoráriumot kiutalni. Imre viszont azzal védekezett hogy ő irodalmi munkát végzett, amelynek a honorálását nem lehet az üzleti sikertől függővé tenni. A bíróság az ügyben nem hozott ítéletet, hanem szakértők kihallgatását rendelte el.

Imre Sándor a bíróság előtt a maga részéről szakértőnek dr. Hoványi Gézárt, a nagyváradai jogakadémia dékánját jelentette be. Valószínű azonban, hogy az ügyben egyáltalán nem lesz ítélet, mert a bíróság salomoni fordulattal arra is kötelezte Imre Sándort, hogy a megírt regényeket fordíttassa le román nyelvre és minden egyes regényről egy-egy hitelesített másolatot adjon be a bírósághoz. A megírt regények lemásoltatása és hitelesítése többbe kerülne mint az egész honorárium, s így valószínű, hogy a szerző és a "Cosmos" vállalat békés uton fognak kiegyezni.

Ujra emelik huszonöt százalékkal a vasuti tarifákat

A miniszterek külföldön töltik nyári szabadságukat

(Bucuresti-Bukarest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu pénzügyminiszter elnöklete alatt minisztertanács volt, melyen a pénzügyminiszter ismertette az új vámtarifákat. Ezzel kapcsolatban egyes lapok arról is tudnak, hogy a vasuti viteldijakat is felemelik. Ezek szerint úgy a teher, mint a személyszállítási tarifákat 25 százalékkal emelik fel. A felemelt illetékek már közelebből érvénybe lépnek.

Duca a Vatikánnal folytatott tárgyalások menetét ismertette. Ismerteti azokat a pontokat, amelyekben a Vatikánnal megegyezés jött létre. Azután a jóvátétel problémáját fejtegette kapcsolatban a

londoni konferenciával, amelyen Romániát Titulescu londoni meghatalmazott miniszter fogja képviselni. A Sulina-öböl ügyében kijelentette, hogy a nemzetközi Dunabizottságot összehívták s reméli, hogy közelebből sürgős intézkedéseket fognak tenni az öböl kitisztítására.

Megállapították az Avram Jancu-ünnepély programját, melynek költségeire másfélmillió lejt szavaztak meg. Befejezésül a miniszterek szabadságügyét, illetve helyettesítésük kérdését intézték el.

A pénzügyminiszter szabadságát Párisban, a földművelésügyi miniszter Olaszországban és Tanoread Constantinescu Franciaországban fogja eltölteni.

Az antiszemita botrányok csernovitzi ankétja

Ahogy a vizsgálóbiztost a hatóságok informálják. A zsidó tagok tiltakozása. Kormánybiztosi látogatás az összevert zsidóknál

(Cluj-Kolozsvár, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfői számában részletesen beszámolt az Uj Kelet arról, hogy a csernovitzi zsidóság a legutóbbi antiszemita zavargások alkalmából felvette a harcot a támadóival és önmaga gondoskodott személyi és vagyoni biztonságának védelméről.

A csernovitzi zsidóság férfiasan bátor fellépésének kettős eredménye is lett. Először annak láttára, hogy a zsidók nem hagyják magukat védtelenül félholtra verni, hanem ha kell, ők maguk is visszütnek, a brutális támadások többé nem ismétlődtek meg. A második eredmény, ami szintén nagyjelentőségű, az volt, hogy míg mi a mai napig is hasztalanul várjuk a balázsfalva—kolozsvári események ügyében beigért megtorló lépéseket, addig a Csernovitzba kiküldött kormánybiztos már le is folytatta a vizsgálatot.

Csernovitzi jelentés szerint Oleras szigurancafelügyelő tegnapelőtt Csernovitzba érkezett, ahol Manescu rendőrprefektus, Dumitrescu sziguranca vezérigazgató és egy magasabbrangu csendőrtiszttel együtt ankétot tartott, amelyre a zsidó pártok képviselőit is meghívták. A zsidóság részéről az ankéton dr. Mayer Ebner, dr. Kassner és dr. Fokschauser jelentek meg.

Hogy a vizsgálat elrendelésében mennyire

szerepe volt a zsidóság önvédelmi fellépésének, azt mi sem bizonyítja jobban, hogy az ankét legelőször is betiltotta a zsidó pártoknak mára hirdetett nagygyűlését, másodsor pedig Oleras vezérfelügyelő közölte a megjelentekkel, hogy Bukarestben kapott információi szerint a verekedések nem a román diákok provokálták.

Az ankéton megjelent zsidó vezetők természetesen a leghatározottabb formában utasították vissza ezt az inszINUációt és adatokkal bizonyították be a kormánybiztosnak, hogy a zsidó lakosságot előbb három napon keresztül a legbarbárabb módon inzultálták és egészen természetes az, hogy a negyedszer megtámadott emberekben fellázadt az emberi önérzet és szembeálltak támadóikkal.

Hosszas vita után a kormánybiztos a zsidó delegáció kérésére elhatározta, hogy meglátogatja a városi kórházat, ahol az összetűzés sebesültjeitől személyesen veszi fel vallomásaikat.

Tegnap Oleras vezérfelügyelő dr. Mayer Ebner kíséretében meg is látogatta a kórházat, ahol a verekedések zsidó sebesültjeit a lehető legsiralmasabb állapotban találta és akiknek vallomásai alapján jelentést tett a történekről a kormánynak, amelyet a csernovitzi illetékes körök a fentiek tanúsága szerint teljesen egyoldaluan informáltak.

A finnek és magyarok szenzációs szereplése az olimpiászon

Somfay magyar második lett a pentatlonban

Nagyszerű időben és mindvégig óriási érdeklődés mellett folynak az olimpiász küzdelmei, melyek eredményeiről a következő táviratok számolnak be:

100 m. síkfutás: Világbajnok Abrahams angol (10 4 mp.) 2. Scholtz amerikai. 3. Porrit francia. 4. Birman amerikai. 5. Paddock amerikai. Az eddigi világbajnok Paddock 10 4 mp. idővel. Eddigi legjobb olimpiai idő 10 6 volt. A magyarok már az előfutamonokban kiestek.

400 m. gátfutás: Világbajnok: Taylor (USA) 52 6 mp. 2. Vilén finn, 3. Riley (USA), 4. Geo Andre francia. Világrekord. Az eddigi világrekordot 54 mp. idővel Frank Loomis (USA) tartotta s így Taylor 1 4 mp.-el javította meg a világrekordot. Érdekes, hogy már az előfutamban Brocksis — aki a döntőben kiesett — 52 2-re javította a világrekordot.

Magasugrás: 1. Osborne (USE) 198 cm. 2. Brown (USA) 190 cm. 3. Sawden francia 182. 4—5. Gáspár Jenő és Poor (USE) 180 cm. Gyenge eredmény. Eddigi világrekord 201 cm. (Beeson 1914), olimpiai rekord 193 05.

Gerelyvetés: 1. Jonny Myra finn 62 m. 96 cm. 2. Lindstrocin svéd, 3. Oberst (USA). Gyenge eredmény. Eddigi világrekord 66 10 (Myra), olimpiai rekord 65 78 cm.

Pentatlon: 1. Letlonen finn 16 pont, 2. Somfay Elemér magyar 18 pont, 3. Le Gondre francia 20 pont, 4. Ungár 24 pont, 5. Leino 25 pont és 6. Kair 26 pont. Somfay a távolugrásban 5-ik, gerelyvetésben 2-ik, 200 m. 6-ik, diszkoszvetésben 2-ik, 1500 m.-en 3-ik. Agyagfalamblovverseny: 1. Amerika 363 ponttal, 2. Kanada—Finország holtversenyben 360 ponttal. Ausztria hatodik, Magyarország tizenegyedik.

Az olimpiai galamblovés végső eredménye:

1. Finország 297 pont, 2. Kanada 278 pont, 3. Amerika 276 pont, 4. Belgium, 5. Svédország, 6. Ausztria, 7. Olaszország, 8. Anglia, 9. Norvégia, 10. Magyarország 245 pont, 11. Franciaország, 13. Csehország. Az elérhető legmagasabb pontszám 300.

Elő és középfutamok

I. középfutam: 1. Stallord (Anglia) 1. 54. 2 p. 2. Richardson (Amerika). 3. Martin (Svájc).

II. középfutam: 1. Love (Anglia) 1. 56. 7 p. 2. Houghon (Anglia). 3. Watters (Amerika).

III. középfutam: 1. Dodge (Amerika) 1. 57. 2 p. 2. Enck (Amerika). 3. Hoff (Norvég). Anglia nagy fölényvel vezet.

3000 m. akadályverseny. 1. Előfutam: 1. Katz (finn) 9. 43. 8 p. 2. Bontemps (francia). 3. Montogue (angol).

II. előfutam: 1. Isola (francia) 9.57 8 p. 2. Devaney (Amerika), 3. Ebb (finn).

IV. előfutam: 1. Ritola (finn) 9.59 mp. 2. Rick (Amerika). 3. Nevey.

Mai olimpiai program

Vivás: Epéverseny.
Birkózás: Görög-római birkózás.
Atletika: 200 síkfutás középdöntői. Budugrás selejtező. 100 m. gát döntő. 10.000 m. gyaloglás első csoport.
Lovaspólo: Argentína—Anglia.

butort, zongorát
akár venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre és környékére
SZÉKELY és RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. Bnterteremén
széleskörű furnázóüzem teleketkel legolcsóbban

A „LÖMAAN AKKÓ“-AKCIÓ ÜZENETEI

Egy erdélyi zsidó város építésének az ideája az akkói öbölben valóságos lázba hozta a zsidóságunk a Palesztina-kivándorlás gondolatával foglalkozó rétegeit. Az Erdélyrészi Palesztinahivatal központi irodáját, jellehet mindazon városokba, ahol az ügy iránt érdeklődés mutatkozik, külön-külön egyes elvtársak bizattak meg az akció lefolytatásával, valósággal elhalmozták felvilágosítást kérő levelekkel. A hangulatra jellemző sok levél közül kiragadjuk Fixel Vilmos szászrégeni csoportelnök levelének egyes részeit, melyek mindenestre hű képet nyújtanak arról, hogy a Palesztina-gondolat mennyire hatalmába kerítette az erdélyi zsidóságot.

„Eldolvasva a „Lömaan Akkó“ cikket, valami szorongó érzés vett erőt rajtam. Mint amikor az ember a Paradicsom-kertjében sétálgat álmában, de éri, hogy az egész csak álom és fél, hogy minden pillanatban fel talál ébredni és szétfoszlik az egész. Valahogy úgy érzem, mintha az egész irás az én cioni fantáziám szülte volna s nincs is megírva az Uj Keletben, hanem az álom hajója vitt el engem tengerparti Akkó kikötőjébe. Mert tulságosan szép ahhoz, hogysem valóság lehetne. Elképzelések is valóságos lelki élmény, hogy mi, erdélyiek nekifogjunk egy zsidó város építéséhez Erec Jisraél tengerpartján, ahonnan testvéreink, a régi föníciaiak kezdetleges hajóikkal világkereskedelmet bonyolítottak le. Nagyon keresett cikk volt ám a föníciai üveg, melyet az ottan elfekvő homokból állítottak elő. Az üvegiparnak különösen nagy jelentősége lehetne talán mostan is. Tudjuk, hogy a görögök és rómaiak szintén előszeretettel keresték fel Akkó kikötőjét, nemcsak hódítási céllal, hanem áruikat kicsereleendő. Cseppet sem lepett meg tehát, hogy a cikk megjelenése után egy helybeliek, mint a vidékiek tömegesen rohannak meg engem s nekünk, szászrégenieknek már egy egész utcánk van Akkóban.“

Tekintettel az ilyen és ehhez hasonló levelek nagy számára, valamint arra a körülményre, hogy a nyári szünet folytán az irodaszemélyzet legnagyobb része szabadságon van, a Palesztina-bizottság, mely az akciót intézi, a gyors lebonyolítás sikere érdekében a szerkesztői üzenetek mintájára ezentúl az Uj Kelet hasábjain fog az általános jellegű kérdésekre felelni.

G. H. Kosice. Információink szerint egy dunam föld ára legfőkébb 5-6 font lehet. Számoltunk azonban azzal az eshetőséggel, hogy az árak talán valamivel mégis csak magasabbak lehetnek és ezért van bevéve a szerződésbe „cca 10 font“. A kiküldendő bizottság természetesen igyekezni fog a lehető legolcsóbban megszerezni a földet, de ha egy dunam ára 10 font volna, akkor is a többi városok helysárhoz képest nagyon olcsón jutnánk a földhöz. Ha számításaink ellenére még ennél is magasabb árakkal találkozunk, a befizetett előleget természetesen mindenkinek visszafizeltatjuk.

B. I. Oradea-Mare. 1. Egy dunam 900 m², 233 négyzetöl. 2. Egy személy annyi dunamot jegyezhet, amennyit éppen vagyoni viszonyai megengednek, egyszóval akár 100-at is. 3. Telekkönyvi intézmény van Palesztinában. 4. A befizetett összegekért az Erdélyrészi Palesztinahivatal vállalja a felelősséget. 5. A fizetési feltételek: július 20-ig jegyzett dunamként 3 font előlegként és 3 dunamként, azaz telkeként 1 font költségekre. A hátralévő összeg lefizetésének határideje a jelenlegi arab tulajdonosokkal való megegyezéstől függ. 6. Az egyes parcellák kiválasztásának módja a vétel megtörténte után az összes résztvevők gyűlése által fog meghatározatni, előnyt kívánunk azonban biztosítani a szerződésben azok számára, akik előbb vándorolnak ki, illetőleg építenek. 7. Ha a vétel megtörténte után azonnal nagyobb szabású telektulajdonos határozza el a kimenetelt, másszóval a város építése azonnal megkezdődhetik, villanyerő a haifai állomástól azonnal rendelkezésre áll. 8. Amennyiben 20 áig a kontemplált 1500-2000 dunamra a szerződések a megállapított feltételek szerint megkötöttek, a bizottság augusztus 1-én ki fog utazni, megveszi a telket, azt parcelláztatja s reméljük, hogy így a városépítés már az ősz folyamán kezdetét veheti. 9. Az építkezéshez szükséges faanyagok innen való kiszállítása nagyon jó idea, mert feltétlenül rentabilis volna. Egyesek természetesen ezt nem vállalhatják magukra, mert így nem fizetődne ki. Helyesnek találunk, ha valaki a résztvevők közül vállalná magára ennek lebonyolítását.

Sch. L. Déva. 1. Mi magunk is úgy kontempláljuk, hogy az építkezésekhez a különböző csoportoktól hosszú lejáratu, könnyű köl-

csönöket eszközöljünk ki. 2. Hogy 300.000 lej készpénz elegendő-e Akkóban egzisztencia teremtetésére, erre válaszolni nem lehet. A telekvételhez elég 30.000 lej, sőt esetleg ennél kisebb összeg is. Hogy ki milyen egzisztenciát tud teremteni magának, az nem az új város, hanem az általános palesztinai viszonyoktól függ. Természetesen egy egészen új városban sok olyan új egzisztenciáról lehet szó, amilyenre a többi városokban még csak gondolni sem lehet. Az egzisztenciák megteremtéséhez, melyeknek bázisul kizárólag az új város lakossága kell hogy szolgáljon, kisebb tőke is elegendő. Különösen ajánlatos olyan nagyobb vállalatok számára a telekvásárlás, melyekre nézve nem a helyi, hanem az országos, illetve világviszonylatok irányadók s így tökéletesen mindegy, hogy Palesztina városában van a telek, illetve székhely. Ez utóbbiakra nézve a telek olcsósága kell hogy irányító legyen. A többi kérdésekre nézve az előbbi feleletek tartalmazzák a választ.

Többeknek. A „Lömaan Akkó“-akcióra vonatkozó összes levelek és érdeklődések az Erdélyrészi Palesztinahivatalhoz (Cluj, Calea Reg. Ferdinand 48.) intézendők.

— **A kolozsvári kiskereskedők akciója** a zárórendelet módosításáért. A kolozsvári kiskereskedők a rájuk nézve különösképen sérelmes új zárórendelet hatályon kívül helyezése érdekében akciót indítottak. Akciójuk indokolásában rámutatnak arra, hogy a kiskereskedők üzleteikben túlnyomóan élelmicikkeket és gyümölcsöket árúsítanak, minélfogva a kis üzletek forgalma különösen az esti órákra (hat órától kilencig) korlátozódik. A kiskereskedők nem engedhetik meg maguknak azt a kényelmet, amit a nagykereskedők kényelmére szolgál, őket tönkre juttatja. A kiskereskedők nem akarnak bosszú-politikát folytatni, ők szívesen beleegyeznek abba, hogy a nagykereskedők nyitva tartásuk üzleteiket, mely rájuk nézve nem is lehet sérelmes, de kérik, hogy a kiskereskedők számára enyhítsék a rendeletet. A kiskereskedők hajlandók személyzetüket a délután folyamán a nyári hónapok tartama alatt a megszabott időben hazabocsátani, ezzel szemben ragaszkodnak ahhoz, hogy este kilenc óráig ők személyükben vezethessék üzleteiket. A kiskereskedők azzal a kéréssel fordulnak a rendőrprefektushoz, hogy a detail-fűszerüzletekben egy órával hosszabbítsa meg a zárót, olyan detail-fűszerüzletet pedig, hol segédet nem tartanak, kilenc óráig lehessen nyitva tartani. Fontos pontja a kérésnek, hogy a kiskereskedők vasár- és ünnepnapok előestéjén szintén este kilenc óráig tarthassanak nyitva és ugyancsak délelőtt tíz óráig nyitva tarthassanak vasárnap délelőtt is. A kérelmet ötven kolozsvári kiskereskedő írta alá.

— **Amerikai követ, aki a rabbinusi pályára lép.** Neworkból jelentik: Amerika teheráni követe S. J. Kornfeld a napokban érkezett meg állomáshelyéről Newyorkba, ahol megbízatását visszaadta a kormánynak. Kornfeld, aki kinevezetése előtt zsidó teológiával foglalkozott, elhagyja a diplomáciai pályát és mint rabbi kíván működni. Kornfeld kiváló szónok hírében áll és valószínűleg valamelyik zsidó reformtemplomban fogja elfoglalni a székséket.

VELMA SUCHARD
CSOKOLÁDÉKÜLÖNLEGESSÉG.

Használjunk kizárólag **PLANTOL** כשר
legjobb növényzsírt, mert ez tisztia, egészséges és kiadós!
Főtisztelendő Fuchs Benjámin nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.
Képviselet: **HIENZ VILMOS Cluj**

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrása megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei, félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

— **Mi az oka a kánikulának?** Bukarestből jelentik: Vasárnap délután a hőség tetőpontját érte el, úgy hogy a közlekedés délután 3 és 6 óra között szinte teljesen megszakadt. A Calea Victoriei több helyen az aszfalt is elolvadt a nagy melegtől. Reggel még csak 29 fok volt az árnyékban, de délután már 36 fokra szökött a hőmérő. A hétfői nap sem hozott jelentékeny változást, amennyiben árnyékban 35 volt a hőmérséklet. Általában Középeurópában és Oroszországban csökken a hőség, de a keleti országokban mind emelkedőben van. Zántheben (Görögország) árnyékban 30 fok volt, Athénben, Bukarestben és Sulinában reggel 8-kor 29 fok. A hőséggel kapcsolatban Otetelesanu, a bukaresti központi meteorológiai intézet igazgatója kijelentette, hogy ezuttal nem hőhullámról van szó, hanem az elmúlt ciklonok utóhatásaként jelentkezik ez a hőség.

— **Weltner Jakab ellen bűnügyi eljárást indítottak.** Budapestről jelentik: a kormány tudvalevőleg az ellenzék hosszas és kitarató követelésére elhatározta az emigráció részleges likvidálását. Ez elhatározás következménye volt többek között az is, hogy Weltner Jakab munkásvezér visszautazhatott Budapestre, ahol a szociáldemokrata párt már gondoskodott számára nagyobb szerepkörrel. Szó volt, hogy Vácott fölélteték képviselőjelöltnek, vagy hogy rábizzák a „Népszava“ szerkesztését. Weltner, aki minden hatósági zaklatástól mentesnek érezte magát, sürin tanácskozott elvártaival a szociáldemokrata párt jövőbeli magatartásáról. Ennek a nyugalomnak azonban véget vetett a budapesti királyi ügyészség, amely most Weltner Jakab ellen megindította régi nyilvános beszédei miatt az eljárást. Egy rekriminált, a kommün idejében tartott beszédében ugyanis Weltner Jakab ezt a kitételt használta: „Uj államrendet vívtunk ki, amelyből nincs visszavetés.“ E passzus miatt az ügyész Weltner a magyar állam tekintélye elleni büntett címen pörbe fogta.

— **A kisajátítási kártérítések kifizetése.** A földmivelésügyi minisztérium a következő felhívást tette közzé: „Az erdélyi, bánági, kőrösvidéki és máramarosi birtokosoknak tudomására hozom, hogy a minisztertanácsnak 1924. január 31-iki, a „Monitorul Oficial“ 92-ik számában közölt határozata szerint az államkincstár megkezdi a jogerős kisajátításoknál a kártérítési összegek kifizetését. Hogy az érdekelt birtokosok a földárakat mielőbb megkaphassák, kérvényt kell benyújtaniuk ahhoz az agrártanácsához, amelynek területén a kisajátított birtok fekszik. A kérvényhez mellékelni kell azokat az okmányokat, amelyeket a „Monitorul Oficial“ április 3-iki számában megjelent Casa Centrala a Cooperativei hirdetményei felsorol. Azok a birtokosok, akik nem alkalmazkodnak ezen felhíváshoz, kiteszik magukat annak, hogy azon kártérítési összeget, amelyre igényük van, nem kapják meg idejében.“

— **Az újságírószervezet az álhírlapírók ellen.** Az Erdélyi és Bánági Kisebbségi Újságírók Országos Szervezetének Választmánya f. évi június 23-án tartott ülésében foglalkozott az utóbbi időben Erdélyszerte felmerült panaszokkal, hogy az újságírói nevet bitorolva sokan visszaéléseket követnek el. A szervezet, hogy ezektől a sajtóparazitáktól a közönséget megmentse s hogy a sajtó munkásainak presztizsét megvédje, a következő határozatot hozta: A szervezet felkéri Erdély közönségét, hogy mindenkitől, aki mint valamely sajtóorganum munkatársa vagy szerkesztője náluk jelentkezik, kérjék fel, hogy a szervezet elnöksége által kiadott újságíróigazolvánnyal igazolják magukat. Viszont az újságírói kar tagjai köteleseknek tartják bemutatkozásnál igazolványaikat felmutatni. A szervezet egyúttal közönség tudomására adja azt is, hogy tagjainak eddigi igazolványait rövidesen megsemmisíti és tagjai részére 1924. augusztus 15-iktől kezdődőleg további egy évre érvényes új igazolványokkal látja el.

EK

lyi és hánsági zsidóság

dr. Marton Ernő.

Ernő

70 lei, negyedévre 200 lei
re 750 lei.

ulának? Bukarestből
a hőség tetőpont-
szlekedés délután 3
esen megszakták. A
a az aszfalt is elol-
gel még csak 29 fok
tán már 36 fokra
bi nap sem hozott
nyiben árnyékban
alában Középeurópá-
ként a hőség, de a
emelkedően van.
árnyékban 30 fok
en és Salinában reg-
séggel kapcsolatban
zponti meteorológiai
ette, hogy ezuttal
hanem az elmúlt
ntkezik ez a hőség.
a bűnügyi eljárást
entis: a kormány
osszas és kitartó kö-
emigráció részleges
következménye volt
gy Weltner Jakab
ott Budapestre, ahol
r gondoskodott szá-
bl. Szó volt, hogy
jelöltnek, vagy hogy
rkesztését. Weltner,
látástól mentesnek
között elvártaival
vöbéli magatartása-
azonban véget ve-
yésztség, amely most
ndította régi nyilvá-
st. Egy rekriminált,
beszédében ugyanis
stelt használta: „Uj
elyből nincs vissza-
ügyész Weltner a
lleni büntett címen

ériteksek kifizetése.
érium a következő
erdélyi, hánsági, kö-
okosoknak tudomá-
tertánácsnak 1924.
Official" 92-ik szá-
erint az államkincs-
jútításoknál a kár-
Hogy az érdekelt
lőbb megkaphassák,
ahhoz az agrárta-
a kisajátított bir-
mellékelní kell azo-
ket a „Monitorul
an megjelent Casa
detményei felsorol.
m alkalmazkodnak
agukat annak, hogy
elyre igényük van,

t az áhírlapírók
Kisebbségi Újságírók
mánya f. évi június
ozott az utóbbi idő-
naszokkal, hogy az
visszaéléseket kö-
zektől a sajtóparazí-
se s hogy a sajtó
védje, a következő
felkéri Erdély kö-
eki mint valamely
szerkesztője náluk
a szervezet elnök-
olvánnyal igazolják
kar tagjai kötelese-
nál igazolványaikat
közönség tudomá-
nak eddigi igazol-
nak és tagjai részre
ödöleg további egy
al látja el,

— Felrobbant egy lőporraktár. Szófiából jelentik: A plevnai lőszerraktár, amely egy kilométernyire fekszik a várostól, a levegőbe repült. A robbanás eddig még ismeretlen okokból következett be. A katasztrófa alkalmával emberéletben nem esett kár.

— Meghalt Nachum Sokolow hitvese. Londonból jelentik: A napokban meghalt itt hosszú betegség után Sokolow Regina, Nachum Sokolow író, a cionista exekutíve tagja felesége. A temetésen a bucsubeszédet Weizmann Chaim tartotta, aki Sokolowt mint anyát és hitvest jellemezte megkapó szavakkal. A gyászolók sorai között megjelentek D. Naiditsch, Dr. G. Halpern, Dr. B. Feiwel, dr. B. Jacobsohn, W. Wolf a Kolonialbank igazgatója, dr. Gaster, Pattersen ezredes és a cionista központi iroda tisztviselői kara. Sokolow Jeruzsálemből, Varsóból, Berlinből, Bécsből és Párisból kapott részvétlívátokat. Sokolow 1860-ban született Makovban, Lomza tartományban. Tizenhat éves korában lett Sokolow felesége, aki Varsóban a „Hacéfira“ egész adminisztrációját vezette. Aik annakidején megfordultak Sokolowék házában, nem tudták eléggé dicsérni a kiváló asszony vendégszeretetét és intelligenciáját. Férjén kívül három fia és négy leánya gyászolja.

— Ma publikálják a vámtarifareviziót. A vámtarifarevizio életbeléptetése kérdésében ma, szerdán délelőtt hoz végleges döntést a minisztertanács. A nagyjelentőségű határozatot az egész ország ipari közvéleménye feszült érdeklődéssel várja.

— Károly trónörökös Metzben. Bukarestből jelentik: Károly trónörökös Condescu ezredes, Teodorescu alezredes és Dubois francia hadseregbeli ezredes légügyi államtitkár kíséretében Metzbe utazott, ahol meglátogatta a repülőtelepet és a repülőalakulatokat. Innen Verdunba utazott, ahol a csatateret tekintette meg. Tiszteletére katonai recepció volt. A trónörökös innen Maillyba utazott, hogy jelen legyen a nagy légigyakorlatokon.

— A marosmenti Avivák Ratosnyán. Az alig fél éve megindult erdélyi zsidó itjusági munkák értékes napja volt az a kirándulás, melyet a marosmenti Aviva-csoportok a Barissziák bevonásával vasárnap Ratosnyán rendeztek. A kis marosmenti fürdőtelep zsidó lakossága kedves vendégszeretettel látta vendégül a marosmenti Aviva leányait és Barissziánuisait, akik szellemesen összeállított zsidó műsorral viszonozták a kedves vendéglátást. Az Aviva-napon a nagyenyedi, marosújvári, marosvásárhelyi, szászrégeni, maroshévízi és gyergyószentmiklósi Avivák vettek részt, de képviseltette magát a Hitachdut vezetésére, a kolozsvári és a dési Aviva is. A Barissziák közül Marosvásárhely, Szászrégen és Marosújvár ifjai szinte teljes számmal vettek részt. A jólsikerült Aviva-nap előkészítésének oroszlanrészét nagy lelkesedéssel Grosz Lili végezte, de kedves és előzékeny munkát végzett Grósz Jenő, a Léb-testvérek telephéne igazgatója és a Foresta telepének igazgatója is, aki termet bocsátott az Aviva-est rendezésére. A vendégeket a ratosnyai zsidó családok szállásolták el vendéglátóan maguknál. Az Aviva-nap a gyönyörű ratosnyai hegyek között telt el. Este a Foresta termében műsoros estély volt, melynek programjában valamennyi Aviva és Barisszia értékes részt vett.

— Einstein, a gyenge számoló. A „Berliner Morgenpost“ írja ezt a kedves jelenetet: Szin-ter egy villamos hátsó peronja. A téren Einstein professzor, a relativitás elméletének feltalálója, feleségével és leányával fellépnek a kocsira. A professzor feleségével beszélget hegedűjéről, amelynek a meleg időjárás megártott. Odalép a kalauz, jegyet nyújt, Einstein egy járadékmárkát ad át neki. Közben Einstein megnézi a visszaadott összeget és minthogy egy ötvenmilliárdost százmilliárdosnak néz és nem akarja hogy a kalauz károsodjék, visszanyújtja neki a pénzjegyet. Am a berlini kalauz tisztességes ember és kitejté előtte, hogy helyesen adta vissza a pénzt. A professzor bocsánatot kér, a kalauz pedig szánakozón mosolyog és meilött a következő utashoz fordulna, megkérdezi Einsteintól, hogy az iskolában milyen érdemjegye volt számtanból.

— A temesvári munkások a gyárosok szövetsége ellen. Temesvárról jelentik: A temesvári gyárosok szövetsége átiratot intézett a gyárak vezetőségéhez, melyben arra szólítja fel a gyárosokat, hogy a „Gyapjuipar“ kizárt munkásait ne vegyék fel sehoh munkára. A szakszervezeti tanács erre röpcédulákon jelentette be a lakosság-nak, hogy az átirat miatt feljelentést adtak be a gyárosok szövetsége ellen az ügyészséghez. A sajtó egyikébként tovább tart.

— Hét napos éhségstrájk a tighinai fogházban. Bukarestből jelentik: A tighinai fogházban elhelyezett politikai foglyok már több ízben panaszokdtak a rossz bánásmód miatt, de panaszuk sehohsem talált meghallgatásra. A tighinai politikai foglyok elhatározták, hogy a rossz bánásmódra éhségstrájkjal válaszolnak és addig nem nyulnak az enniivalóhoz, amíg sorsukon nem változtatnak. Az éhségstrájk hét nappal ezelőtt vette kezdetét és a tighinai börtönben elhelyezett politikai foglyok már hét napja hogy érintetlenül küldik vissza öreikkel az élelmiszereket.

— Rablótámadás Kisenevben. Kisenevből jelentik: Vakmerő rablótámadás tartja izgalomban Kisenev lakosságát. Gheorgiu kapitány rendes esti sétáját végezte feleségével és leányával a város egyik sétakertjében, amikor az egyik néptelenebb sétány magános bokraiból állig felfegyverzett banditák ugrottak elő. Gheorgiu nem vesztette el lélekjelenlétét és kardot rántott. Az egyik rabló ekkor hátulról boxerrel fejbevégtta a kapitányt, aki elvesztette eszméletét és a földre zuhant. A banditák most már a közben kétségbeesetten segítségért kiáltó nőkre vetették magukat. Elrabolták Gheorgiuné ékszerreit és ridikülijét. Közben azonban járókelők tüntek fel a sétányon és az ismeretlen támadóknak sikerült elmenekülniök.

— Sajtóstrájk Cetinjenen. Nagy „szenzáció“ tartja most izgalomban a „Fekete hegyek“ országának népét. Nem jelentéktelenebb dologról van ugyanis szó, mint arról a Montenegrói „kulturhistóriájában“ döntő fontosságú eseményről, hogy a cetinjei sajtó, mely összesen 1, azaz egy lapból áll, strájkba lépett. Jelenti továbbá a táviró, hogy a belgrádi kormány éppen e strájkjal kapcsolatban elrendelte a lap „felalós szerkesztője“ egy Dimitrow nevű ur azonnali le-tartóztatását, mivel megállapítást nyert, hogy a szerkesztő ur a hivatalos órákon kívül, az újság-szerkesztésnél prózaibb bár, de összehasonlíthatatlanul jövedelmezőbb: szarvasmarha és kecske-tenyésztést üzte! Bennünket megcsikít a világ-események dühörgő poklának zaja és oly jól esik hallanunk, hogy Cetinjenen meghalt a sajtó, (vi-gaszó Montenegró!) de megmaradt a háposzta és a kecskék... (K. S.)

— Titokzatos körülmények közt halt meg egy brailai multimilliomos. Bukarestből jelentik: A napokban Brailában meghalt egy Embricos nevű multimilliomos. Az „Adeverul“ szerint a helyi ügyészség olyan feljelentések birtokába jutott, melyek szerint a milliomos nem természetes halálal halt meg, hanem merénylet áldozata lett. Állítólag magas személyek vannak érdekelve az ügyben és emiatt a vizsgálat a legnagyobb diszkrecióval folyik.

— Eljegyzés. Daszkel Szerénkét Cluj, eljegyezte Mozes Hermann Cluj.

— Salamon Honkát Cluj, eljegyezte Daszkel Jakab Cluj. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Morgenstern Zsenkát Kolozsvár, eljegyezte Ábrahám Bernát, Buza. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Meghalt Coolidge fia. Washingtonból jelentik: Coolidge, az Unió köztársasági elnökének fia meghalt.

— Repülőjárat Hollandia és Jáva között. A holland kormány októberben újra repülőjáratot létesít Amsterdam és Jáva szigete között. Az utirány Belgrád, Konstantinápoly, Mezopotámia, India, Rangoon és Singaporeon át fog menni Fokker 7-es gépen, két pilótával és egyelőre csak 6 utassal.

— A központi Palesztinahivatal közleményei. 1. Értesítjük azon rubelinasrai települöket, kiket az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség vezetősége által kiküldött speciális bizottság a kolónia tagjai sorába szabályszerűen felvett, hogy számukra a palesztinai kormány a helybeli angol konzulátushoz a bevándorlási engedélyeket megküldötte. A küldött utasítások értelmében vizumot kapnak azon 18 éven felüli családtagok is, kiknek esetleg külön utleveleik vannak. Minden esetben bebizonyítandó azonban, hogy hivatalunk, mint az angol konzulátus előtt, hogy a kikötött minimális 200 font egy palesztinai bankhoz már átutaltatott. Mintán a kötött szerződés értelmében a települöknek legfölebb ez év szeptember 1-én, vagy az augusztus 22-én induló hajókkal feltétlenül utra kell kelniök. Felszólítjuk tehát az érdekelteket, hogy amennyiben utleveleik még készen nem volnának, ezen a hiányon haladéktalanul segítsenek, úgy hogy a kitűzött terminust feltétlenül be-tarthassák. 2. Az aradi és tenkei helyi Palesztina bizottság bejelentette megalakulását. Az aradi Palesztina helyi bizottság tagjai: dr. Singer Jenő, dr. Herczog Sándor és Kollin Jenő. A tenkei bizottság munkáját pedig Adler Samu, Fischer Ernő és Müller Henrik látják el. A központi Palesztinabizottság Szászsebesen és Kolozson Stösel József, illetve Singer Ernő urakat bizalmi embereknek nevezte ki.

— Uj Palesztina-egyesület. Felsővisoról jelentik: A napokban megalakult itt a palesztinai helyicsoport, amelynek célja a Palesztina-ügy ismertetése az itteni kézműves zsidóság között. A helyicsoport indítványára Sevet Achim névvel egyesület alakult, amelynek célja Átkó körül kolóniát építeni. Az egyetlen száz tagja van és már több mint kétszáz dunamnyi földet le is jegyeztek.

— Megkezdődött a haditengerészeti konferencia. Konstancából jelentik: A haditengerészeti konferencia tegnap vette kezdetét Konstancában. A konferencia az ősi hadgyakorlatokat készíti elő. A tanácskozásokon valószínűleg a király is részt fog venni.

— A zsebtolvajkirály újból elfoglalta régi szállását. A zsebtolvajmesterségben, amely a lehető legnagyobb kezűgyességet igényli, az első helyet és a „királyi“ címet egy ember van hivatva viselni és ez Fetkó Jani. Fetkó Jani, aki már az egész világot összejárta és mindenütt zsebtolvajlásból tartotta fenn magát, olyan ügyesen dolgozott, hogy a legrikább esetben lehetett az elkövetett zsebtolvajlásokat rábizonyítani. Már több ízben volt a kolozsvári ügyészség lakója is, de bizonyíték hiányában legtöbbször az ügyészség kénytelen volt szabadlábra helyezni. Egy alkalommal Praporgescu törvényszéki elnök aranyóráját lopta el és ekkor rajtavesztett, de a letartóztatás a szeniális zsebtolvajt nem hozta zaverba, mert nagyobb összegű kauciót tett le, amelynek ellenében szabadlábra helyezték. Fetkó Jani ügyében a kolozsvári törvényszék a mult hétre tűzött ki tárgyalást. A vakmerő zsebtolvaj nem akarván kaucióját elveszíteni, megjelent a tárgyaláson. Az ügyész közözlőlevelek alapján, amelyben a zsebtolvajkirály neve szerepel, kérte Fetkó Jani azonnali letartóztatását, amit azonnal foganatosítottak. Egy régebbi zsebtolvajlásból kifolyólag Máramaroszigetre akarták kísérni, de Fetkó Jani kiját-szotta öreit és a vonatról megszökött. Fetkó Jani csak szombaton szökött meg és szökése pillanatától kezdve hozzáfogott régi és jól jövedelmező mesterségéhez s már a másik vonaton, amellyel Bukarest felé vette útját, több ezer lejt lopott össze Kolozsvár és Székelykocsárd között szombattól hétfőig több mint kilencszáz ezer lejt értékű zsebtolvajlás történt, amit a rendőrség emberei a Fetkó Jani ügyes kezének tulajdonítanak. Tegnap Székelykocsárdon a bukaresti gyorsvonaton egy ezredestől százezer lejt loptak el és valószínűleg ezt a lopást is Fetkó Jani követte el. Tegnap reggel Fetkó Janit letartóztatták, de semmi nemű értéktárgyat nem találtak nála. Fedezettel behozták Kolozsvárra, ahol átadták az ügyészségnek és így Fetkó Jani hétfő délután újból elfoglalta régi lakostályát, amelynek egyelőre bizonytalan ideig lesz lakója.

Nagy

harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	25 lei
Flohr-harisnya minden színben	53 lei
Muszlín harisnya divat színben	69 lei
Cérna-muszlín minden színben	98 lei
Selyemfátyol harisnyák minden színben	125 lei

BLATT

FÓTÉR 13

Divatkeztükben és kötöttárúkban óriási választék! A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

KÖZGAZDASÁG

A kommercializálási törvényt a közerdők bérletei ellen használják fel

Felülvizsgálják a szerződéseket

(Bucuresti-Bukarest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukaresti híradás szerint a közerdők bérletéről szóló szerződések revíziója küszöbön áll. Egyes vidékeken a közerdőkről szóló szerződéseket oly módon fogják revízió alá venni, hogy egy hetven-nyolcvan főből álló erdészeti inspektorgárda száll ki a közerdők területeire, akik az illetékes erdőgazdálkodások közgeivel egyetértésben felveszik a közerdők bérletéről szóló szerződési adatokat és ezen összeírás alapján tesznek megfelelő javaslatot a miniszter részére.

A javaslat egyidejűleg meg fogja jelölni azokat a szempontokat, melyek szerint az egyes bérleti szerződéseket revízió alá lehet venni. Ezeket a szempontokat a vágatási idő, a kaució és a kihasználási időtartamra fogják vonatkoztatni. Constantinescu földművelésügyi miniszter külföldi utjáról való hazaérkezése után fognak aztán a színhelyen felvett adatok alapján dönteni arról, hogy a régi szerződéstulajdonosokkal felveszik-e a megsabott feltételek mellett a tárgyalásokat, vagy sem.

Mint értesülünk, ezek a tárgyalások döntő

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium reorganizálása. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban tegnap a minisztérium reorganizálásának előkészítésére kiküldött bizottság ülést tartott. Az ülésen Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter azt hangsúlyozta, hogy a legnagyobb figyelemmel lesz a kereskedelmi és iparkamarák szervezetére, mert a minisztériummal egyetértve ezek a szervek szolgálják legjobban az ország gazdasági fejlődését. Az összes kereskedelmi és iparkamarák egy központi képviselet útján egységes testületet fognak képezni, mely minden fontosabb intézkedésnél és rendeletnél a minisztérium tanácsadó szerve lesz. Az ülésen azt is elhatározták, hogy nagy súlyt fognak helyezni a külföldi konzulok személyének kiválasztására, továbbá a pontos statisztikára és az ellenőrző szolgálati ágak decentralizációjára.

A ruszinszkói határmenti községek akciója a Romániában maradt telekkönyvek miatt. Huszonnyolc olyan község van Ruszinszkóban, melyeket az impériumnak a csehek által történt átvételekor csatoltak át a román fenhatóság alatt lévő halmii járásból a cseh impérium alatt álló nagyszőlősi járáshoz. Ezeknek a községeknek telekkönyvi, árvaszéki és egyéb hatósági ügyiratai az átvétel megtörténte után is részben Halmiban, részben pedig Nagykárolyban maradtak, amiből sok zavar és főleg kiszámíthatatlan gazdasági hátrány származott. Az ingatlanforgalom a telekkönyvi állapot betekintési hiánya miatt ugyszólván teljes szünetelésre van kárhoztatva. Súlyos következményei vannak a telekkönyvi iratok hiányának a ruszinszkói hiteléletre is, ami teljes pangásra jutott. A csehszlovák bankok ugyanis nem nyújtanak hitelt olyanoknak, akik jelzálogi biztosítékot nem nyújthatnak. A jelzálogi biztosítás pedig telekkönyvi betekintés nélkül elképzelhetetlen. A ruszinszkói határmenti község polgárai, mint Ungvárról értesülünk, azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a fentvázolt anomáliák megszüntetése végett nagygyűlést hívnak össze és úgy Ungváron, mint Prágában erőlyesen fogják követelni, hogy Csehszlovákia kérje ki Romániától a huszonnyolc ruszinszkói község ingatlanaira vonatkozó összes telekkönyvi iratokat.

Uj áruforgalmi állomás. A kolozsvár-alyinczi vonalon lévő Marosszentimre állomást a CFR. vezérigazgatósága az áruforgalom számára rendeletileg megnyitotta. Mint értesülünk, ezt a rendelkezést különösen az tette indokoltá, hogy a Muschong I. és Társai lugosi cserépgyár Szentimrén fióktelepet létesített.

jelentőségük lesznek és végleges helyzetet teremtenek a mai zavaros erdőbérletszerződési ügyekben. A régi szerződéstulajdonosok a revízió alapján meglehetősen kényszerhelyzettel fognak szembe állani, amennyiben úgy értesülünk, hogy ha a minisztérium és a régi bérlettulajdonosok között nem sikerül a megsabott feltételek mellett megegyezést létesíteni, akkor a nemrég megalkotott kommercializálási törvény alapján a közerdőkről szóló szerződések teljesen hatályukat veszítik és a törvényben lefektetett jog szerint a bérlettulajdonosok erdőkihasználási és vágatási jogosultságát az állam nem köteles többé respektálni. A kommercializálási törvény szerint, ha megegyezés nem jön létre, akkor a közerdők állami tulajdonba mennek át és kihasználásuk módja teljesen a kommercializálási törvényben lefektetett elvek és módok szerint fog végbementi. Mint értesülünk, a delegátusok kiküldése napok kérdése, ami azt jelenti, hogy a régi bérleti szerződésekkel kapcsolatos az új kommercializálási törvény által létrehozott bizonytalanságban rövidesen tiszta helyzet fog teremtődni.

A pénzügyminiszter érdeklődik a peresített kényszerjegyzési váltóösszegek nagysága felől. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter a törvényszékektől statisztikai adatokat kért arra vonatkozólag, hogy az egyes törvényszéki székhelyeken milyen összegű váltótartozások peresítettek. Egyben bekerete a bejelentett kényszerjegyzésekről és esődőkről szóló kimutatásokat.

A mai valutapiac

A délelőtt folyamán a kolozsvári valutapiac forgalma meglehetősen lanyhasággal indult. A délután folyamán egy árnyalattal szilárdabbak lettek az árak. A forgalomban a következő árak alakultak ki: Osztrák korona 295—298, magyar korona 330—310, cseh korona 705—708, svájci frank 43:15—43:30, dollár 242—244:00, francia frank 12:40—12:50, font sterling 1053—1056, olasz lira 10:45—10:50.

Valutapiac július 7-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1245, Berlin —, London 1055, Newyork 234:75, Róma 1045, Zürich 43:50, Bécs 34:00, Prága 710, Budapest —, Varsó —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 870:00, márka 59, leva 160, török lira 120, font sterling 1020, francia frank 1265, svájci frank 43:00, olasz lira 10:30, drachma 390, dinár 290:00, dollár 241:00, lengyel márka 46, osztr. korona 36:00, magyar korona 34:00, cseh korona 720.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 134:50—134:50, Amsterdam 211:50—211:50, Newyork 560:00—560:00, London 2429:50—2429, Páris 29:00—2882:50, Milano 2395—2390, Prága 1640:00—1645:00, Budapest 67:50—67:50, Belgrád 675:00—667:50, Bukarest 220:00—222:50, Varsó 103—108, Bécs 7905—7905.

Bécsi marhavásár. (A Saborsky és Fiai cég távirati jelentése.) Felhajtás 2693 volt, köztük 1236 darab romániai áru. Romániai különként 500-tól 1000 koronáig drágább.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgőncim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskületemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

Az Erdélyrészi Faegyesület nagyváradi ülése. Az Erdélyrészi Faegyesület reorganizációjának kérdésében tegnap Nagyváradon ülés volt, amelyen az erdélyi Faegyesület kolozsvári központja is képviseltette magát. Mint értesülünk, végleges állásfoglalás a reorganizáció kérdésében a nagyváradi ülésen sem alakult ki, csupán egy választjegyzéket szerkesztettek a bizottsági tagok által megszerkesztett javaslatokra.

SPORT

A nagyváradi Törökvs uszóversenye. Vasárnap rendezte a Törökvs az első idej uszóversenyét, melyen Kolozsvárról a Haggibbor, KAC néhány uszója is résztvett. Részletes eredmények a következők: 33 egyharmad gyermekverseny 15 éven aluliaknak. 1. Mokus (Egyetértés). 66 kétharmad m. ifj. melluszás 18 éven aluliaknak. 1. Mánczi (T). 2. Beck (T). 3. Óvári (KAC). 100 m. gyorsuszás főverseny. 1. Pollák (T) 1:24, 2. Felicides (T) 1:28 p. 33 és fél m. gyermekverseny leánykák részére. 1. Rici Irén (Haggibbor) 31. 2. Stern Erzsébet (T). 400 méteres távuszás. 1. Pollák (T). 2. Nemes (E). 3. Tóth (T). Buváruszás. 1. Sonnenfeld Andor (T). 2. Orosz (T). 3. Salyok (T). 100 m. hátuszás. Pollák (T). 2. König II. (T). 66 kétharmad hölgyverseny. 1. Smiarite Makica (KAC). 8:4 p. 2. Hoványi Sárka (NSM). 3x33 fél m. gyorsstaféta. 1. Felicides I.—Lanczy—Devics 1:7 p. 2. Farkas—Felicides I.—Pollák. A verseny legrövidebb mozzanata. 4x33m. vegyesstaféta. 1. Törökvs (Farkas—Lanczy—Felicides—Pollák). 2. Törökvs (Beck—Sonnenfeld—König—Devics). 3. Óvári (KAC)—Révész—Magori—Mokus (Egyetértés). Vízpoló. Törökvs—Egyetértés, KAC kombinált 9:0.

Elutasították a máramarosszigeti Sámson ellen beadott óvást. A máramarosszigeti zsidó csapat tudvalevőleg megnyerte a másodosztályú bajnokságot és így bejutott az első osztályba. Az ottani Olimpia sehogysem tudta elviselni, hogy öt megelőző zsidó csapat jut be az első osztályba s különféle indokokkal óvást emelt a Sámson lejátszott mérkőzései ellen és kérte azok újrajátszásának elrendelését. A nagyváradi intéző bizottság tegnap foglalkozott az óvással és azt mint alaprólkülit, visszautasította. Az Olimpia feleltetett az óvás elutasítása ellen és így az ügy felsőbb fórum elé kerül, remélhetőleg ugyanilyen eredménnyel.

Uj játékosok a nagyváradi csapatokban. Palkó és Jetczó ismert pesti játékosok, akik az utóbbi időben tudvalevőleg egyik bukaresti csapatban játsztak, a NAC részére kérték leigazolásukat. Itt említjük meg, hogy a napokban Párisból hazatért Grünbaum körül a legnagyobb botrányok játszódnak le. Grünbaum anyagegyesülete tudvalevőleg a Törökvs és mindenki természetesen taláta, hogy visszajövele után ott is fog játszani. Meglepetésre azonban a NAC részére kért igazolást. Később ezt megsemmisítve a Törökvsbe lépett. Ma újabbán a NAC részére kérte leigazolását és ezzel aztán hitette magát különféle támadások és rágalmaknak. Grünbaum ügye a fegyelmi bizottsághoz kerül.

A Gloria CFR Kolozsváron. Az aradi kerület tavalyi bajnoksapata a Gloria-CFR hét napos vendégszereplésre Kolozsvárra jött. Szombaton a Victoriával. vasárnap pedig a KAC-ot játszik barátságos mérkőzést. Az aradi vasutascsapat kolozsvári szereplése elé várakozással tekintenek.

Belföldi eredmények: Torda: KAC—Törökvs 6:0 (2:0). TSC—Nagyenyedi TK 3:0 (1:0). RMS (Cluj)—TSC II. 3:0.

A Haggibbor vasárnap Nagybányán játszik egy az ottani SC által rendezett körmérkőzésen a nagyváradi Makkabeával és a máramarosszigeti Sámsonnal.

Pályázat

A San Nicolaul-marei (nagyszentmiklósi) izraelita hitközség mihamarábi elfoglalásra egy előimádkozó-metszői és mohel állásra pályázatot hirdet.

Fizetés megállapodás szerint. Utiköltség csak a megválasztottnak lesz megterítve.

Szíves ajánlatok kellően felszerelve az Izraelita Hitközség Elnökségéhez, San-Nicolaul-Mare, Jude-tul Torontal — intézendők.

Szőrmefestés és
gyapjufestés

TAVASZI RUHAKAT A LEGSZÉBBEN TISZTIT

"KRISTALY" GŐZMOSÓGYÁR CLUJ

Telefon 500

Gyapju és gyapju
fonalfestés.

Telefon 500

SZÍN

(Vars

A Kamia

Mose Bro

szerező né

meséje a

beszédre

Dávid kir

meséjét

szomszéd

el. Dávid

ember fej

Izgaln

bölcs elár

ember ese

maga a k

cos férjet

tos halálb

Seva gyan

nagy bünt

hírel, ho

Isten

A szá

cselekmén

akcióból,

dinamikát

létrejöttén

ellapostja

szövegeket

„Beschert

cimű dal

nak. A ze

átoméből

Főszere

sége volt

Meg k

Eredetileg,

a legnagyobb

összes jegy

beleavatk

tulajdonos

ha a zsidó

zódés már

hajthatatl

megelőző

egy bizott

meg vanna

és hogy az

veszedelme

Ez már

bérlőnek v

ban, amely

impressári

szüre kerü

színházba,

napról-napr

A M

Szerda: Por

mán

Csütörtök:

Jung

Péntek: Lo

val. S

Szombat: Ir

Adám

títka.

Vasárnap d.

rozats

Select-

érdekesítő

Filme alk

felvonás.

Uránia

Ferrat. Szé

Zola regény

240—1924

Az alb

okl. zsidó t

alkalmazni.

hitoktatók,

rendelkezne

birják. Fize

szeptember

Kellően

dendők.

Alba-I

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

David és Bat Seva

Egy nagy zsidó opera bemutatása

(Varsó, június 25. Az Uj Kelet tudósítójától.)
 A Kaminsky-színházban mostanában mutatták be Mose Brodesohn librettista és Henoch Kohn zeneszerző négyfelvonásos bibliai operáját. A darab meséje a Náhán próféta és a király közötti párbeszédre támaszkodik és ott csúszosodik ki, amikor Dávid király hallja a gazdag és szegény szomszéd meséjét a prófétától. A nagy morált a gazdag szomszédról, aki a szegény ember bányáit veszi el. Dávid fölháborodik és halált követel a gonosz ember fejére.

Izgalmas, szép jelenet, amint a látnoki erejű böcs elárulja neki a titkot: a gazdag és szegény ember esete csak példázat, mert a gazdag ember maga a király, aki Uria feleségét csalta el, a harcos férjet pedig a csata tűzébe parancsolta, a biztos halálba. Az utolsó jelenetben Dávid és Bat Seva gyermekeik életéért imádkoznak és beismerik nagy bűnüket. De jön az udvari szolga a gyászos hírel, hogy a gyermek meghalt.

Isten büntetlenül nem hagy semilyen bünt. A szöveg ellen főleg az a kifogás, hogy a cselekmény nem ömlik magából egy központi akcióból, a darab nélkülözi az ugynevezett scenikai dinamikát. Látunk eseményeket, de az események létrejöttének folyamatát a szerző alig érzékelteti. Ez ellaposítja a darabot, de gyönyörű áriái az operaszövegnek ezt a hiányát valamelyest felejtetik. „Beschert ist gewen mir vor ihm a weib zu wären“ című dal a legnépszerűbb zsidó éneke a szezonban. A zene különben erősen keleties és minden üteméből kiérződik a zsidó érzésvilág.

Főszereplői a darabnak M. Rudinov és felesége voltak, akiket több ízben hívtak a lámpák elé.

Meg kell emlékezni a darab viszontagságáról. Eredetileg, minthogy óriási közönségre számítottak, a legnagyobb varsói mozgó termét bérelték ki. Az összes jegyeket eladták már, amikor titkos kezek beleavatkoztak az opera színrehozatalába. A mozi tulajdonosát megfélemlítették, hogy bojkottálják, ha a zsidó daljátékot előadja. Azonban a szerződés már meg volt kötve és a zsidó impresszárió hajthatatlan volt. Így történt, hogy az előadást megelőző napon megjelent a mozi helyiségében egy bizottság, amely konstataulta, hogy a talak meg vannak repedve, hogy a csillárok mozognak és hogy az ottvaló tartózkodás minden nőzre életveszélyt jelent.

Ez már olyan vis major volt, amely elől a bérlőnek vissza kellett vonulnia. A közönség azonban, amely megvette a jegyeket, hozzásegítette az impresszáriót ahhoz, hogy a zsidó opera minél előbb színpadra kerüljön. Így jutott a darab a Kaminsky-színházba, ahol zsúfolt ház mellett adják ma is napról-napra.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Pompadour. (Pintér Böske és Perényi Kálmán vendégjátékával. Sorozatszám 462.)
 Csütörtök: Kis Gróf (Pintér Böske, Kőszegi Margit és Jung János vendégjátékával. Sorozatszám 463.)
 Péntek: Lotti ezredesei. (Pintér Böske vendégjátékával. Sorozatszám 464.)
 Szombat: Indig Alfréd önálló hangversenye Pongrácz Adám zongorakísérete mellett. Előtte: Susanne titka. (Sorozatszám 465.)
 Vasárnap d. u.: Gül baba. (Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám 466.)

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó: Szerda, július 9. A gyújtogató. Érdekesítő filmtregédia egy gyermek életéből. Filmre alkalmazva Emile Hareaux regénye után, 6 felvonás.

Uránia-Mozgó: Szerda, július 9. Madeleine Ferrat. Szentimentális dráma, 6 felvonásban. Emil Zola regénye után. Főszerepben Francesca Bertini.

240—1924.

Pályázat

Az albaiuliai izr. hitközség, elemi iskolájánál ökl. zsidó tanítót és külön hitoktatót מורה-t kíván alkalmazni. Pályázhatnak olyan ökl. tanítók ill. hitoktatók, akik ezen a téren teljes jártassággal rendelkeznek, a román és magyar nyelvet tökéletesen bírják. Fizetés megegyezés szerint. Az állás f. évi szeptember 1-ével töltendő be.

Kellően felszerelt kérvények alábbi címre küldendők.

Alba-Iulia, 1924. jul. 8.

Az Alba-juliai izr. hitk. iskolaszéke.

Férfikalapokat

fest, tisztít, formál és vasal

Fehér István kalaposmester,

Cluj, Unió-utca 21. Redout.

Postai megrendelések is eszközöltenek!

Jól fagyasztott

Telefon 78. szám

Műleg

CZELL

Sörfőzde jéggyárában f. hó 7-től kezdődőleg kapható.

LÁDAGYÁR

Részesen kész állapotban és fűzőkkel készült és azonnal használható. A legelőnyösebb nagyi áru.

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár

Cluj, Strada Caranului (volt Károlyi-utca) 21. szám

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bolyai-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó-és tekereselműhely. Szakszerű javítások és áttekeresések. Gyenge áramú és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése



Havre—New-York

Gyorspostajaratok

Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans
Haiti—Antillák—Északafrika felé

Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA“

Pasagiul Comedia
BUCURESTI

és „RECLAMA“ CLUJ

Rador 902

Első Erdélyrészi Ékszerárúgyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám

Telefon Interurbus 2-13

Sürgöny: Jászere, Cluj

Ékszerárúgyártás, nagykereskedés

Férfias ékszer * Arany, ezüst és platina ékszer

Kiencze és Schwarzwaldi órákban, valamint kincsesít tárgyakban nagy lezárak.

Csak vizioniólárasítókhoz!

Az „UJ KELET“ könyvosztálya

Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Egyszáz lej értékű könyvet kap **ingyen** az Uj Kelet minden előfizetője és olvasója, aki az alábbi csoportot megrendeli:

I. csoport:

- Sch. Alejchem: Leégett nemesek (Kötve. Novellás könyv)
- Ujvári: Bosszuálló Isten (Regény)
- Goldschmidt: Egy zsidósors (Amatör példány. 3 kötetes regény)
- Gizskalay: Titok (Egyfelv. dráma)
- Agnon: És a meggörbeedt kiegyenesedik. (Regény)
- Nordau: Dr. Kohn. (4 felv. dráma)
- Biró Lajos: A zsidók útja. (Tanulmány)
- Gizskalay: Támár. (Amatörpéldány. Bibliai regény)

Ezt a hatszáz lejes sorozatot ötszáz lejért (és portó) szállítjuk előfizetőinknek és olvasóinknak a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel

Nyolcvanlej értékű könyvet kap **ingyen** az Uj Kelet minden előfizetője és olvasója, aki az alábbi csoportot megrendeli:

II. csoport:

- Sch. Alejchem: Leégett nemesek. (Fűzve. Novellás könyv)
- Grotto: Zsidó renaissance. (Kötve. Tanulmány)
- Goldschmidt: Egy zsidósors. (3 kötetes regény)
- Gorion: József és testvérei. (Bibliai regény)
- Kaczér: Golem ember akar lenni. (Drámai szimbolum)
- Gizskalay: Támár. (Bibliai regény)
- Sombart: A zsidók jövője. (Tanulm.)
- Paneth: Utazásom a Szentföldön. (Utalirás)

Ezt a 380 lejes sorozatot háromszáz lejért (és portó) szállítjuk előfizetőinknek és olvasóinknak a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel.

Harminc lej értékű könyvet kap **ingyen** az UJ KELET minden előfizetője és olvasója, aki az alábbi csoportot megrendeli:

III. csoport (ifjúsági könyvek):

- Dr. Bai: Zengő hárfá.
- Nordau: Mesék.
- Kabbalisták és Csodatevők.
- Paneth: Utazásom a Szentföldön.
- Konrad: Futball ABC.
- Sch. Alejchem: A 13. Robinzon.

Ezt a 130 lejes sorozatot száz lejért (és portó) szállítjuk előfizetőinknek és olvasóinknak a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel.

Husz lej értékű könyvet kap **ingyen** az Uj Kelet minden előfizetője és olvasója, aki az alábbi csoportot megrendeli:

IV. csoport (cionista tanulmányok):

- Sokolov: Uj zsidó.
- Gorelik: Cion és Golus.
- Pinsker: Antoemantipatio.
- Dr. Marton: A zsidó nemzet Erdélyben.
- Mairovits: Tora és cionizmus.
- Dr. Blank: „Mit akar a cionizmus.
- Goldmann: A zsidó nemzet követelése.

Ezt a 90 lejes sorozatot hetven lejért (és portó) szállítjuk előfizetőinknek és olvasóinknak a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel.

Kisérje figyelemmel további sorozatainkat!

APRÓNIRDETÉSEK

Egyeszeri közlésnél egy szö 3.-, vastag betűvel 6.- lej. Legnagyobb aprónirdeetés 30 lej. Allástkeresőknek 30% kedvezmény

Uriasszony huzási nyaralásához keres intelligens urilány vagy urinő pártner, a kivel együtt kellemesen eltölthetnék az időt. Cim: Gerőgyógy-szertár, Torda.

Intelligens urinő nagy gyakorlattal bizalmi állást keres üzletben, lehet vidéken is. Háziutendőkben jártas. Cim a kiadóban.

Magántanulókat előkészítetek polgári, gimnáziumi és kereskedelmi iskolák magánvizsgáira. A sikerért felelek. Vidéki tanulók ellátásátis vállalom. Carei-Mari (Nagykároly) Str. Gh. Bariju Nagy József az orth. izr isk. igazgatója

Azonnali belépésre keresek izr. vallásu segédet. Fűszer és textil szakmában. Román és magyar nyelvismeret föltétlen szükséges. Ajánlatokat fizetési igényekkel kérek. Izsák Porgesz, Ghiris-Aries. 7447

Költözködés miatt egy szép világos hálószoba butor eladó. Egyetem-u. 3., III. e., 6.

ארטה. כשר נאמטרוי אeventuell Aboniertes דייןקאמט קווארטירer billigst zu haben bei A. Halpern, Sibiu Kleiner-Ring 20. 7456.

Lakást keresek aug. 1-re. Jelige: „Magas bért fizetek“.

Perfekt gyors- és gépirónót keresünk azonnali belépésre. Ajánlatok az Uj Kelet kiadóhivatalába nyújtandók be.

Özvegyasszony hozománnyal és lakással férjhez menne középkorú, intelligens, megfelelő jövedelemmel bíró férfihoz. Teljes című leveleket „Művelt, jó gazdasszony“ jelíggre a kiadóba kérek.

Vennék óleson egy 2-3-as használt Wertheimcassat. Cim: Grün lisztkereskedés Cluj, Széchenyitér 39.

Eladó egy ebédli nagy kredenc: Értekezni Vasvári Pál, u. 3. sz.

CEMENT-IPARI GÉPEK

Cementtörcserepek, beton- és salaktéglák, üreges betonblokkok, padló-, járda- és garnitoidlapok gyártására, kézi és erőhajtásra, formák, betoncsövek, kutgyűrűk, lépcsők, vályuk stb. előállítására, közúti, hengerművek, betonkeverők, I-a cementfestékek. Teljes asbestcement palagári (Eternit) berendezések. — Betonkeverőgépek

MODERNA

ÉPÍTŐIPARI GÉPEK ÉS RADIATOR R-T. BRASSÓ, KIS-UTCA 12. SZÁM

Árlapok, költségvetések és látogatás díjmentesen

A Kolozsvári

CZELL

sörfőződe

világos

„URSUS“

sö r e

a közönség legkedveltebb itala

Telefon 758

INDUSTRIA TEXTILA ARADANA SOCIETATE ANONIMÁ

★ Románia legnagyobb textilgyára Arad ★

ARADI TEXTILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű vásárló közönség tudomására hozni, hogy tűzifa telepemet Str. Noa (v. Uj-ucca) 59. szám alatt megnyitottam. Megrendelések 819-es telefonszám alatt eszközöndök.

NÁDOR REZSŐ, ált. fakeskedelmi vállalata, Cluj-Kolozsvár



FRANCIA HAJÓZÁSI TARSASAG

Direkt vonalak — átszállás nélkül

Constanța

direkt

Newyork

Constanța-Jaffa-Marseille

Constanța-Délamerika

Constanța-Canada

Felvilágosításokért és jegyek iránt érdeklődni lehet

„Sarnia“ Passagiul Comoedia, Bukarest és a „Reclama“ Cluj

Rador

Karlsbadból közvetlen importált

porcellán és Steingutedények

éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések, csiszolt préselt és fuvott üvegaruk, lámpaárak, demyoin, gyógyszer és betöltésűvegek legelőnyösebben beszerezhetők:

Ausländer Lajosnál Cluj

Piața M. Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39. Telefon 954

MEGÉRKEZTEK

a pehely-könnyű nyulszőrkalapok

DRBJA LEI 120.—

Weisz Siegfried kalap- és uridivatárházába Cluj, Calea Reg. Ferdinand 6.

Önmaga ellen vét, Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Bariju (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

E. Rosenzweig

parisi mellfűző gyáranak rövidáru osztályában

jumper selymek és hárások, csipkék, hímzések, női-, férfi- és gyermekharisnyák, ruhagyöngyök és jették és D. M. C.

cikkekben legdusabban felszerelt áruházában a legelőnyösebb árak mellett kaphatók. Gyors és figyelmes kiszolgálás. Szabóknak árkedvezmény!

Házassulandók figyelmebe

Saját érdekében győződjön meg, hogy butorait mégis csak

Fischer Albert és Társa

cégnél szerezheti be a legolcsóbban. Figyelni a címre!

Gyári lerakat Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. sz. Telefon 5-79 Gyártelep: Gherla